

The Effect of Parental Monitoring on the Quality of Life with the Intervention of Sport Participation of Male High School Students in Mobarakeh

Milad Yazdani Dehnavi

Ph.D., Student, Sports Management, Faculty of Physical Education, Mobarakeh Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran (**Corresponding Author**). Miladyazdani.az@gmail.com

Hossein Alimohammadi

Assistant Professor, Sports Management, Faculty of Literature and Human Sciences, University of Qom, Qom, Iran. h_alimohamady@yahoo.com

Abstract

The purpose of the present study is to review the effect of self-management on the quality of life with the intervention variable of sport participation of male high school students. The purpose of this research was practical and it had causal methodology conducted through field method. The research population under study consisted of all male high school students in Mobarakeh (300 members) among whom 307 students were chosen by Cochran formula and stratified random sampling. Data collection instruments were standard questionnaires including Parental Monitoring Scale (1991) and World Health Organization Quality of Life Scale (1996) as well as sport participation variables. Data analysis was conducted in both descriptive and inferential sections by SPSS (version 26) and SmartPLS 3. The results showed that there is a significantly positive correlation between parental monitoring and quality of life ($p=0,000$) and sport participation and quality of life ($p=0,000$); however, no relation was observed between parental monitoring and sport participation ($p=0,907$). Furthermore, the research conceptual model indicated the direct effect of parental monitoring on the students' quality of life although the intervening role of sport participation was not confirmed in this model.

Keywords: Parents, Sport Participation, Quality of Life, Male Students, Mobarakeh.

نقش نظارت والدین بر کیفیت زندگی با اثر میانجی مشارکت ورزشی دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه شهرستان مبارکه

میلاذ یزدانی دهنوی

دانشجوی دکتری، مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، واحد مبارکه، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران (نویسنده مسئول).

Miladyazdani44@gmail.com

حسین علی محمدی

استادیار، مدیریت ورزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم، قم، ایران. h_alimohamady@yahoo.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش نظارت والدین بر کیفیت زندگی با متغیر میانجی مشارکت ورزشی دانش‌آموزان پسر بود. این پژوهش به لحاظ هدف از نوع کاربردی بوده و از منظر روش در زمره تحقیقات علی قرار می‌گیرد که به شکل میدانی انجام شده است. جامعه آماری مورد مطالعه شامل دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه شهرستان مبارکه (۵۰۰۰ نفر) بوده و با استفاده از فرمول کوکران و روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای، حجم نمونه ۳۵۷ نفر برآورد شد. ابزار گردآوری داده‌ها نیز پرسشنامه‌های استاندارد نظارت والدین (سیلوربرگ و اسمال، ۱۹۹۱) و کیفیت زندگی (سازمان بهداشت جهانی، ۱۹۹۶) و متغیر مشارکت ورزشی بود. تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش در دو بخش توصیفی و استنباطی انجام شد. از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ و Smart PLS ۳ برای تحلیل داده‌ها استفاده گردید. یافته‌ها نشان داد که بین نظارت والدین و کیفیت زندگی ($p=0/000$) و مشارکت ورزشی و کیفیت زندگی ($p=0/001$)، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، اما بین نظارت والدین و مشارکت ورزشی ($p=0/907$) رابطه‌ای مشاهده نشد. همچنین بررسی مدل مفهومی پژوهش حاکی از اثر مستقیم نظارت والدین بر کیفیت زندگی دانش‌آموزان بود و نقش میانجی مشارکت ورزشی در این مدل تأیید نشد.

کلیدواژه‌ها: والدین، مشارکت ورزشی، کیفیت زندگی، دانش‌آموزان پسر، شهرستان مبارکه.

^۱ پژوهش حاضر بر گرفته از: پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشجو: میلاذ یزدانی دهنوی، با عنوان «نقش نظارت والدین بر کیفیت زندگی با اثر میانجی مشارکت ورزشی دانش‌آموزان»، استاد راهنما: حسین علی محمدی، ارائه شده در دانشگاه قم است.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۹/۱۷؛ تاریخ اصلاح: ۱۴۰۱/۱۰/۱۸؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۲/۲۷؛ تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۲/۰۱/۰۳

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم © نویسنده‌گان

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

مقدمه

حمایت والدین بر مشارکت ورزشی افراد اثرگذار بوده است (هویان و همکاران^۱، ۲۰۱۴)، در نتیجه زمانی که نظارت و حمایت والدین از نوجوان در زمینه ورزش رخ دهد و نوجوان برنامه‌های خودمدیریتی را فراگرفته باشد، می‌توان انتظار یک مشارکت ورزشی پویا را داشت. با وجود اینکه جاگو و همکاران^۲ (۲۰۱۰) رابطه‌ای بین فعالیت‌های جسمانی فرزندان و والدین مشاهده نکرد، ولی این حقیقت که فرزندان از والدین خود الگو می‌گیرند باعث می‌شود تا والدین از نقش مهم خود در تشویق و هدایت فرزندان به انجام فعالیت‌های جسمانی آگاهی داشته باشند. آن‌ها حمایت خود را از فعالیت فرزندان در ساعت تربیت بدنی و در نتیجه کاهش فعالیت‌های کم‌تحرک آن‌ها افزایش می‌دهند (کشتی‌دار و همکاران، ۱۳۹۷). همچنین والدینی که از طریق تربیت صحیح باعث پرورش انگیزه درونی در فرزند می‌شوند، باعث سازمان دادن و رشد درونی استعدادهای خدادادی فرزندان می‌شوند. مشروط بر این‌که شرایط مورد نیاز محیطی فراهم باشد. اعتماد در روابط والدین و کودک به باور توانایی‌ها، حس اعتماد قلبی و صداقت با یکدیگر اشاره دارد (روتنبرگ^۳، ۲۰۱۰). اعتماد فرزندان به والدین خود در رشد عادی-عاطفی و اجتماعی نقش مهمی دارد. به‌عنوان مثال، تئوری دلبستگی پیشنهاد می‌کند که اعتماد به دسترسی، اطمینان و پاسخگویی مراقبان بر عملکرد اجتماعی فعلی و آینده کودکان تأثیر می‌گذارد (بلوئی^۴، ۱۹۶۹) (بریدجز و همکاران^۵، ۲۰۰۳). در نظریه رشد اریکسون^۶ (۱۹۶۳)، ایجاد اعتماد اساسی با مراقب یک وظیفه اصلی در اوایل کودکی است و در چگونگی حل بحران هویت نوجوان نقش اساسی دارد (اریکسون، ۱۹۶۳).

به‌نظر می‌رسد در زمان این پاندمی (کووید-۱۹) پرداختن به فعالیت بدنی و ورزش برای همه اعضای خانواده؛ به‌ویژه دانش‌آموزان و نوجوانان اهمیت به‌سزایی داشته باشد، کنترل این فعالیت‌ها در خصوص دانش‌آموزان می‌بایست با نظارت والدین و نیز نظارت خود آنان (به‌وسیله مهارت‌های خودرهبری و خودمدیریتی) صورت گیرد. بلیک هورانی، استرینگر و باکر^۷ (۲۰۱۲) و اسمیت و همکاران^۸ (۲۰۰۷) مهم‌ترین موانع مشارکت در آموزش و پرورش را عدم شناخت اولیا از اهداف و نحوه عملکرد مدرسه، دگرگونی‌های پرشتاب برنامه‌های درسی و آموزشی، عدم شاخت والدین و ناتوانی آن‌ها در برابرسنجی با برنامه‌ها، فقدان زمان والدین، شاغل بودن، داشتن مسافت زیاد از مدرسه و غرق شدن در روزمرگی کارها، ساختار سیستم آموزشی کشور، وضعیت نامناسب اقتصادی خانواده‌ها، عدم آگاهی والدین از پیامدها، نتایج احتمالی و مزایای وابسته به مشارکت در مدرسه‌ها و نبود تبلیغات مناسب توسط رسانه‌های عمومی در افزایش فرهنگ مشارکت در مدرسه‌ها بیان کرده‌اند. کسانی که فعالیت بدنی دارند مطابق با دستورالعمل‌های فعلی کالج سلطنتی استرالیا (حداقل ۱۵۰ دقیقه ورزش با شدت متوسط در هفته، از جمله فعالیت‌های تقویت عضله حداقل در دو روز) در معرض خطر کمتری از ابتلا به طیف گسترده‌ای از بیماری‌های مزمن قابل توجه هستند (کالج سلطنتی استرالیا^۹، ۲۰۱۸). سیستم ایمنی بدن نسبت به فعالیت بدنی پاسخ زیادی نشان می‌دهد و میزان پاسخ آن، هم به مدت زمان و هم به شدت ورزش مربوط می‌شود. تمرینات ورزشی با شدت متوسط با کاهش بروز بیماری همراه است (نیمان و ونتز^{۱۰}، ۲۰۱۹). مطالعات اخیر محققان در مورد فعالیت

^۱ Yun

^۲ Jago

^۳ Rotenberg

^۴ Bowlby

^۵ Bridges

^۶ Erikson

^۷ Blaik Hourani, Stringer & Baker

^۸ Smit, Driessen, Sluiter & Slegers

^۹ The Royal Australian College of General Practitioners

^{۱۰} Nieman & Wentz

بدنی در طول همه‌گیری نیز می‌تواند گواهی بر این مدعا باشد. کرمی (۱۳۹۹) در مطالعه خود دریافت که انجام فعالیت‌های ورزشی و رعایت پروتکل‌های بهداشتی می‌تواند از ویروس جلوگیری کند.

همچنین، در مطالعه‌ای از آفتاب و شمس (۱۳۹۹)، آن‌ها نشان دادند که بین فعالیت بدنی و اضطراب کووید-۱۹ رابطه معکوس وجود دارد.

در پژوهش باقری و همکاران (۱۳۹۹) به مقایسه اضطراب کووید-۱۹، سبک‌های مقابله‌ای و اضطراب سلامت در دانشجویان ورزشکار و غیرورزشکار پرداخته‌اند و اذعان داشتند که ورزش در طول همه‌گیری ویروس کرونا ۲۰۱۹ می‌تواند اضطراب ناشی از این ویروس ناشناخته را به میزان قابل توجهی کاهش دهد.

به اعتقاد هربرت و همکاران (۲۰۲۰) در هنگام همه‌گیری افراد باید از نظر جسمی فعال باشند و تا آنجا که ممکن است به طور منظم ورزش کنند تا از خطر سلامتی جسمی و روحی جلوگیری کنند و در طولانی مدت از سلامتی محافظت کنند. نتایج پژوهش‌های گذشته حاکی از تأثیر مستقیم فعالیت بدنی و مشارکت ورزشی بر کیفیت زندگی است.

در مطالعات دیاز و همکاران (۲۰۱۹) و موئیجس و همکاران (۲۰۱۹) تأثیر مشارکت ورزشی تطبیقی بر کیفیت زندگی کودکان سنجیده شد. آن‌ها اذعان داشتند که کودکان فعال تقریباً در تمام ابعاد کیفیت زندگی مرتبط با سلامت، نمرات بهتر نشان دادند و تداوم و تکرار بیشتر از شکل ورزش، در اثربخشی ورزش مرتبط است.

از سوی دیگر صارم‌پور و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی دریافتند که اعتماد به والدین هم به‌طور مستقیم و هم با اثر میانجی شفقت، پیش‌بینی‌کننده مثبتی برای کیفیت زندگی دختران است.

نتایج مطالعه بای و اصفهانی‌نیا (۱۳۹۸) نیز نشان داد که حمایت اجتماعی والدین، شایستگی درک شده و فضای مدرسه برای لذت بردن از مشارکت در فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان دختر تأثیر مثبت و معناداری دارد.

در پژوهشی منوچهری‌نژاد و همکاران (۱۳۹۴)، سرمایه اجتماعی خانواده و مشارکت ورزشی دانش‌آموزان نوجوان را بررسی کردند. نتایج نشان داد که روابط درون‌خانوادگی (۱۳٪) و حمایت درون‌خانوادگی (۱۷٪) میزان مشارکت ورزشی دانش‌آموزان دختر نوجوان را پیش‌بینی می‌کند.

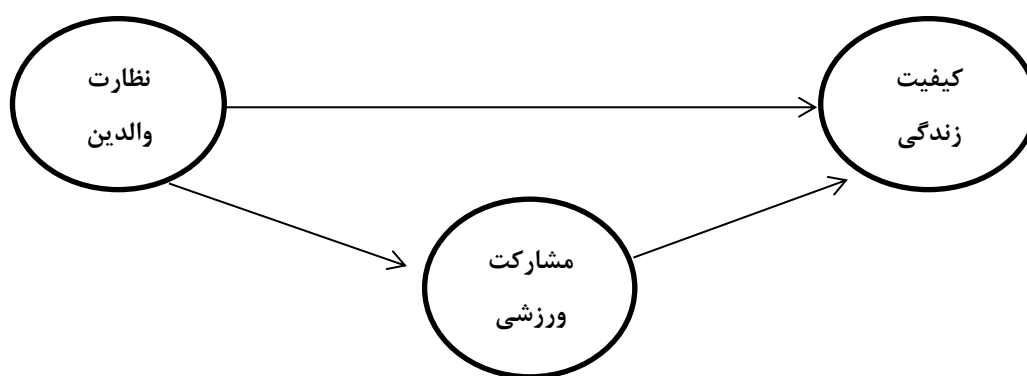
یوسفی و همکاران (۱۳۹۳)، نیز در تحقیقی به بررسی ارتباط شیوه‌های فرزندپروری والدین با میزان مشارکت ورزشی دانش‌آموزان دختر دبیرستانی پرداختند. براساس یافته‌های مطالعه، حمایت بیشتر والدین با فعالیت بدنی بیشتر کودکان ارتباط دارد.

قوربان و همکاران (۲۰۱۹)، در بررسی نقش واسطه‌ای حمایت والدین، رابطه بین مشارکت ورزشی، عزت نفس و انگیزه ورزش در بین دانشجویان چینی، اذعان داشتند که با حمایت والدین از نوجوانان باید برای مداخلات آینده برای ارتقاء مشارکت ورزشی در زمینه فرهنگی چین، استفاده شود.

بینگ و همکاران (۲۰۱۵)، در پژوهشی به بررسی ارتباط بین نظارت والدین، ارتباطات والدین و نوجوانان و اعتماد نوجوانان به والدینشان در چین پرداختند. آن‌ها بیان داشتند که اعتماد را جنبه مهمی از روابط بین فردی می‌دانند و نتایج اعتماد نوجوانان به والدینشان با نظارت والدین و ارتباطات والدین نوجوان رابطه مثبت داشت.

کله لند و همکاران (۲۰۰۵)، پژوهشی با هدف مطالعه رابطه بین فعالیت بدنی والدین و فعالیت بدنی کودکان و تناسب قلب و تنفس در استرالیا انجام دادند. نتایج نشان داد که ورزش والدین ممکن است بر مشارکت فرزندان آن‌ها در ورزش‌های فوق برنامه و سطح آمادگی قلبی تنفسی آن‌ها تأثیر بگذارد.

پیشرفت و ترقی هر کشوری در دست نسل آینده است، پس توجه به سطح سلامت و کیفیت زندگی آینده‌سازان اهمیت پیدا می‌کند. اگر نوجوان بتواند بر رفتار خود کنترل کافی داشته و نظارت و حمایت والدین بر رفتار فرد وجود داشته باشد، احتمال اینکه فرد در فعالیت‌های ورزشی مشارکت مؤثر نماید، بسیار است. مشارکت ورزشی مؤثر است که باعث کیفیت جسمی و روحی زندگی فرد می‌شود. در ادامه در شکل شماره (۱) مدل مفهومی پیشنهادی این پژوهش ارائه می‌شود.

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش؛ رابطه بین سه متغیر مستقل، وابسته و میانجی

روش تحقیق

این پژوهش به لحاظ هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی و از منظر روش در زمره تحقیقات علی است که به شکل میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری پژوهش حاضر، تمامی دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه دوم (سنین بین ۱۶-۱۸ سال) در شهرستان مبارکه بودند. بر اساس آمار آموزش و پرورش شهرستان مبارکه ۵۰۰۰ نفر در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ در مدارس مبارکه در حال تحصیل بودند. با استفاده از فرمول کوکران حجم نمونه، ۳۵۷ نفر در نظر گرفته شد و در نهایت داده‌های ۳۵۷ پرسشنامه تجزیه و تحلیل آماری شد. ابزار گردآوری داده‌ها در مطالعه حاضر پرسشنامه استاندارد نظارت والدین (سیلوربرگ و اسمال، ۱۹۹۱) ۱۷ سوالی با طیف لیکرت ۴ تایی، پرسشنامه استاندارد کیفیت زندگی (سازمان بهداشت جهانی، ۱۹۹۶) ۲۶ سوالی با طیف لیکرت ۵ تایی و شامل مؤلفه‌های: سلامت جسمانی، سلامت روان، سلامت محیط، روابط اجتماعی و سلامت عمومی؛ و سوالات مربوط به مشارکت ورزشی بود. مشارکت ورزشی افراد بر طبق حاصل ضرب دو سوال بررسی شد:

۱. تعداد جلسات فعالیت ورزشی در هفته،

۲. میزان فعالیت در هر جلسه بر اساس دقیقه.

تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش در دو بخش توصیفی و استنباطی است. در بخش توصیفی با استفاده از شاخص‌ها و جداول و نمودارهای آماری به توصیف متغیرهای پژوهش و در بخش استنباطی با استفاده از آزمون‌های آماری از قبیل ضریب همبستگی

پیرسون و اسپیرمن و مدل معادلات ساختاری به صحت فرضیه‌های تحقیق پرداخته شد. کلیه تحلیل‌های آماری با استفاده از نرم‌افزارهای «اس.پی.اس.اس.» نسخه ۲۶ و «اسمارت.پی.ال.اس.» نسخه ۳ انجام شد.

نتایج تحقیق

نتایج بررسی سن و مقطع تحصیلی نمونه، بیانگر توزیع فراوانی و درصد هر گروه می‌باشد (جدول ۱). همچنین میانگین و انحراف استاندارد برای متغیرهای تحقیق در ادامه آورده شده است (جدول ۲).

جدول ۱- توزیع فراوانی و درصد براساس متغیر سن و تحصیلات

درصد	فراوانی	سن و تحصیلات
۳۷/۵۳	۱۳۴	کلاس دهم (۱۶ ساله)
۳۳/۳۳	۱۱۹	کلاس یازدهم (۱۷ ساله)
۲۹/۱۳	۱۰۴	کلاس دوازدهم (۱۸ ساله)
۱۰۰	۳۵۷	کل
		جنسیت
۱۰۰	۳۵۷	پسر

جدول ۲- میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	کمترین	بیشترین
مشارکت ورزشی	۱۹۳/۲۷	۱۷۴/۹۹	۲۰	۶۳۰
نظارت والدین	۳۵/۸۵	۷/۸۰	۱۱	۴۴
کیفیت زندگی	۹۷/۴۲	۲۰/۹۰	۳۵	۱۳۰

نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنف نشان داد که متغیر کیفیت زندگی توزیع نرمال و دو متغیر مشارکت ورزشی و نظارت والدین توزیع غیرنرمال داشتند. با توجه به میزان Z و سطح معنی‌داری و آزمون کولموگروف-اسمیرنف و مشخص شدن نوع توزیع متغیرها، از روش‌های آماری پارامتریک (همبستگی پیرسون) و غیرپارامتریک (همبستگی اسپیرمن) استفاده شد.

جدول ۳- بررسی روابط متغیرهای تحقیق براساس آزمون آماری اسپیرمن

sig	ضریب همبستگی	تعداد	
۰/۹۰۷	۰/۰۰۹	۳۵۷	رابطه نظارت والدین با مشارکت ورزشی
۰/۰۰۰	۰/۳۳۹**	۳۵۷	رابطه نظارت والدین با کیفیت زندگی
۰/۰۰۱	۰/۲۶۲**	۳۵۷	رابطه مشارکت ورزشی با کیفیت زندگی

معناداری ($p < ۰.۰۵$) * معناداری در سطح اطمینان ۹۵٪ ** معناداری در سطح اطمینان ۹۹٪

بررسی رابطه همبستگی اسپیرمن نشان داد رابطه مثبت و معنی‌داری بین نظارت والدین و مشارکت ورزشی دانش‌آموزان وجود ندارد. همچنین بررسی رابطه همبستگی اسپیرمن نشان داد رابطه مثبت و معنی‌داری بین نظارت والدین و کیفیت زندگی وجود دارد و بررسی رابطه همبستگی اسپیرمن نشان داد رابطه مثبت و معنی‌داری بین مشارکت ورزشی و کیفیت زندگی وجود دارد. به‌منظور بررسی برازش مدل مفهومی تحقیق از نرم‌افزار Smart PLS ۳ استفاده شد. نتایج پایایی ترکیبی، روایی همگرا و واگرایی متغیرهای وارد در مدل مفهومی در جداول (۴) و (۵) گزارش شده است.

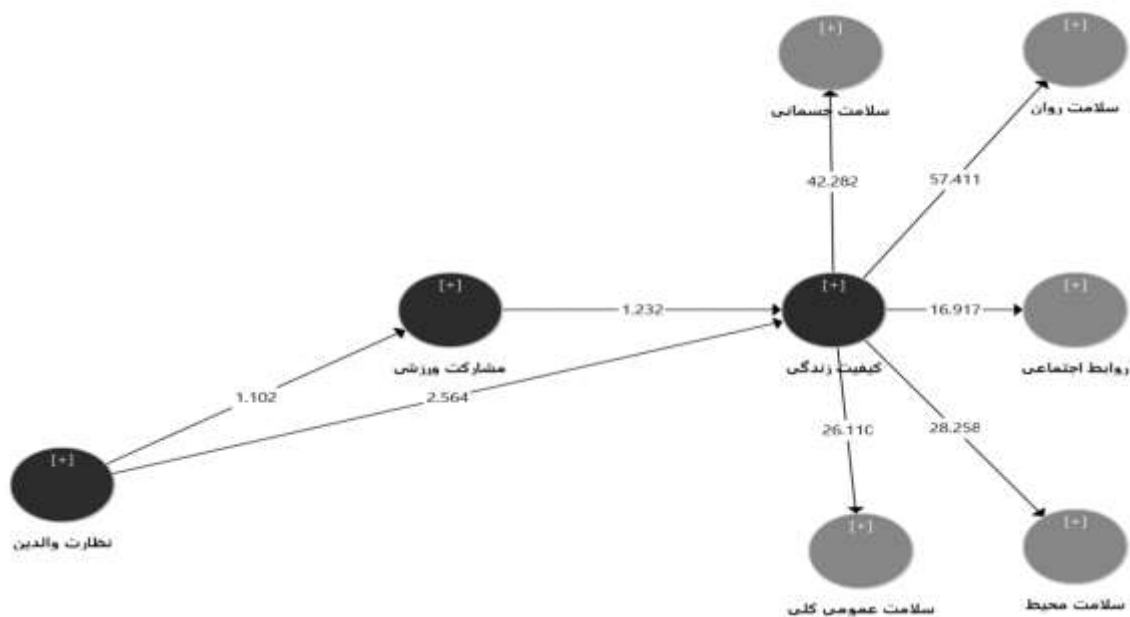
جدول ۴- بررسی پایایی و روایی همگرایی متغیرهای پنهان

متغیر/مولفه	کرونباخ	پایایی ترکیبی CR	AVE	متغیر/مولفه	کرونباخ	پایایی ترکیبی CR	AVE
مشارکت ورزشی	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	سلامت روان	۰/۸۲۳	۰/۸۷۲	۰/۵۳۳
نظارت والدین	۰/۸۲۲	۰/۸۷۰	۰/۵۲۸	سلامت محیط	۰/۷۸۵	۰/۸۵۲	۰/۵۳۶
کیفیت زندگی	۰/۹۳۰	۰/۹۳۸	۰/۶۰۲	روابط اجتماعی	۰/۷۶۱	۰/۸۶۳	۰/۶۷۹
سلامت جسمانی	۰/۷۸۳	۰/۸۵۳	۰/۵۳۸	سلامت عمومی کلی	۰/۶۲۵	۰/۸۴۲	۰/۷۲۷

جدول ۵- بررسی روایی واگرای متغیرهای پنهان (ماتریس فورنل و لارکر)

نظارت والدین	مشارکت ورزشی	سلامت محیط	سلامت عمومی کلی	سلامت روان	سلامت جسمانی	روابط اجتماعی	
						۰/۸۲۴	روابط اجتماعی
					۰/۷۳۴	۰/۵۸۷	سلامت جسمانی
				۰/۷۳۰	۰/۷۲۴	۰/۶۷۲	سلامت روان
			۰/۸۵۳	۰/۷۲۸	۰/۶۴۲	۰/۵۷۲	سلامت عمومی کلی
		۰/۷۳۲	۰/۶۶۱	۰/۶۸۰	۰/۶۸۳	۰/۵۱۳	سلامت محیط
	۱/۰۰۰	۰/۱۰۰	۰/۲۲۷	۰/۱۹۹	۰/۲۰۱	-۰/۰۰۶	مشارکت ورزشی
۰/۷۲۷	-۰/۰۲۰	۰/۲۶۹	۰/۳۶۰	۰/۳۴۰	۰/۴۰۸	۰/۳۱۷	نظارت والدین

براساس نتایج مندرج در جدول (۴) پایایی ترکیبی متغیرهای تحقیق به ترتیب، نظارت والدین ۰/۸۲۲، مشارکت ورزشی ۱/۰۰۰ و کیفیت زندگی ۰/۹۳۸ بود که با توجه به حد مورد قبول این مقیاس که ۰/۷ و بیشتر است، پایایی ترکیبی همگی مورد تأیید قرار گرفت. همچنین نتایج روایی همگرا نشان داد AVE متغیر نظارت والدین ۰/۵۲۸، مشارکت ورزشی ۱/۰۰۰ و کیفیت زندگی ۰/۶۰۲ بود و با توجه به حد مورد قبول این مقیاس که ۰/۴ و بیشتر است (مگنر و همکاران، ۱۹۹۶)، روایی همگرای همه متغیرها مورد تأیید قرار گرفت. و نیز روایی همگرای متغیرهای مدل مفهومی، براساس ماتریس فورنل و لارکر مورد تأیید قرار گرفت. فورنل و لارکر (۱۹۸۱) بیان می‌کنند؛ روایی واگرا وقتی در سطح قابل قبولی است که میزان AVE برای هر سازه بیشتر از واریانس اشتراکی بین آن سازه و سازه‌های دیگر در مدل باشد. در ادامه مدل مفهومی تحقیق در دو حالت ضرایب معنی‌داری و ضرایب تعیین در شکل (۲ و ۳) گزارش شده است.

شکل ۲- ضرایب معناداری مسیرها

معناداری مسیرها (T-Value)

در صورتی که مقدار آزمون به ترتیب از ۱.۶۴، ۱.۹۶ و ۲.۵۸ بیشتر باشد، نتیجه می‌گیریم که مسیرها در سطوح ۹۰، ۹۵ و ۹۹ درصد معنادار است. شکل (۲) ضرایب معناداری مسیرها را نشان می‌دهد.

شکل ۳- ضرایب تعیین

ضرایب تعیین: چین (۱۹۹۸) سه مقدار ۰.۱۹، ۰.۳۳ و ۰.۶۷ را به‌عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای برازش مدل معرفی کرده است. اعداد داخل هر دایره بیانگر مقدار R^2 است که در شکل (۳) نشان داده شده است.

معیار اندازه اثر (f^2)

این معیار توسط کوهن (۱۹۸۸) معرفی شد که شدت رابطه‌ی میان سازه‌های مدل را تعیین می‌کند. مقادیر ۰.۰۲، ۰.۱۵ و ۰.۳۵ به ترتیب نشان از اندازه تأثیر کوچک، متوسط و بزرگ یک سازه بر سازه دیگر است. در جدول (۶) شدت رابطه بین متغیرهای تحقیق بیان شده است.

جدول ۶- مقادیر f^2

کیفیت زندگی		مشارکت ورزشی		
اندازه اثر	f^2	اندازه اثر	f^2	
متوسط	۰/۱۵	ضعیف	۰/۰۲	نظارت والدین
متوسط	۰/۱۷	-	-	مشارکت ورزشی

معیار استون-گیسر، قدرت پیش‌بینی (Q^2)

این معیار که توسط استون و گیسر (۱۹۷۵) معرفی شد، قدرت پیش‌بینی مدل در سازه‌های درون‌زا را مشخص می‌کند. هنسلا و همکاران (۲۰۰۹) سه مقدار ۰.۰۲، ۰.۱۵ و ۰.۳۵ را به‌عنوان قدرت پیش‌بینی کم، متوسط و قوی تعیین نموده‌اند. در جدول ۷ مقادیر این معیار برای متغیرهای تحقیق بیان شده است.

جدول ۷- مقادیر Q^2

قدرت پیش‌بینی	$Q^2 = \frac{1 - SSE}{SSO}$	SSE	SSO	متغیرهای درون‌زا
متوسط	۰/۱۱۳	۲۹۰۵/۴۰۴	۳۲۷۶/۰۰	کیفیت زندگی
ضعیف	۰/۰۱۴	۱۵۳/۷۸۸	۱۵۶/۰۰	مشارکت ورزشی

برازش کلی مدل (GOF)

$$GOF = \sqrt{\text{Communalities} \times R^2}$$

هنسلر و همکاران (۲۰۰۹) سه مقدار ملاک ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ را به‌عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF در نظر گرفتند. در پژوهش حاضر مقدار GOF برابر با ۰/۶۰ محاسبه شد، بنابراین مدل ارتباطی از برازش مناسبی برخوردار است.

بررسی نقش متغیرهای میانجی

نتایج حاصل از برازش مدل مفهومی نشان می‌دهد اثر کل متغیرهای مستقل بر وابسته برابر ۰/۳۳۶ و معنادار است. همچنین اثر غیرمستقیم متغیرهای مستقل بر وابسته از طریق متغیر میانجی برابر ۰/۱۰۱ و معنادار است. بنابراین، در مدل ارتباطی خودمدیریتی، مشارکت ورزشی و کیفیت زندگی، متغیر مشارکت ورزشی نقش میانجی جزئی را ایفا می‌کند.

جدول ۸- تحلیل نقش متغیر میانجی

P-Value	T-Value	β_{a*b}	β_c	مسیر
۰/۰۰۰	۳/۹۶۲	-	۰/۲۶۵	نظارت والدین ← مشارکت ورزشی ← کیفیت
۰/۵۰۴	۰/۶۶۹	-۰/۰۴۸	-	زندگی
نتیجه	β_c'	β_{a*b}	β_c	مسیر
اثر مستقیم	۰/۲۸۸ ^{ns}	-۰/۰۴۸ ^{ns}	۰/۲۶۵ ^{**}	نظارت والدین ← مشارکت ورزشی ← کیفیت
				زندگی

ns عدم معناداری

*معناداری در سطح اطمینان ۹۵٪

**معناداری در سطح اطمینان ۹۹٪

نتیجه‌گیری

فرضیه اولیه این بود که مشارکت ورزشی در ارتباط بین نظارت والدین و کیفیت زندگی نقش میانجی دارد؛ لیکن براساس بررسی‌های به دست آمده در نتایج تحقیق، مشارکت ورزشی در رابطه بین نظارت والدین و کیفیت زندگی نمی‌تواند نقش میانجی را ایفا کند و بنابراین فرضیه مطرح‌شده رد شد. بدین معنا که نظارت والدین به‌طور غیرمستقیم نمی‌تواند تأثیری روی کیفیت زندگی بگذارد و فقط اثر مستقیم آن تأیید می‌شود. همچنین رابطه بین نظارت والدین و مشارکت ورزشی دانش‌آموزان مورد تأیید قرار نگرفت. این یک یافته بدیع در زمینه مشارکت ورزشی دانش‌آموزان می‌باشد. اکثر مطالعات قبلی نقش نظارت والدین در زمینه پیشرفت تحصیلی، بهبود کیفیت زندگی و ابعاد مختلف زندگی فردی و اجتماعی فرزندان بررسی کرده‌اند ولی در بحث مشارکت ورزشی دانش‌آموزان و ارتباط نظارت والدین و کیفیت زندگی در یک رابطه با متغیر میانجی مطالعه‌ای انجام نگرفته؛ به‌عنوان مثال بینگ و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهشی، اعتماد را جنبه مهمی از روابط بین فردی می‌دانند. نتایج اعتماد نوجوانان به والدینشان با نظارت والدین و ارتباطات والدین نوجوان رابطه مثبت داشت. به‌علاوه، ارتباطات والدین و نوجوانان میانجی‌گری بین نظارت والدین و اعتماد نوجوانان به والدینشان را واسطه قرار داد. از طرفی در مورد کیفیت زندگی نتایج پژوهش‌ها و تحقیقات نشان می‌دهند که توسعه ورزش همگانی می‌تواند

موجب سلامت روانی و جسمانی شود. افزایش فعالیت بدنی سبب آمادگی جسمانی (اندام متناسب، قدرت، استقامت قلبی و...) می‌شود (تقوی تکبار، ۱۳۸۵؛ سند راهبرد نظام جامع تربیت بدنی و ورزش، ۱۳۸۱؛ مختاری، ۱۳۸۶). فعالیت بدنی و آمادگی جسمانی از طرق کسب تندرستی و سلامتی و در نتیجه بر کیفیت زندگی مؤثرند (مختاری، ۱۳۸۶؛ نیازی، ۱۳۸۶)؛ زیرا سلامتی از ابعاد و پیش‌نیاز اساسی برای حفظ و ارتقاء کیفیت زندگی است. به‌طور کلی، فعالیت بدنی در بالا بردن کیفیت زندگی نقش دارد و از روش‌های ترویج تندرستی و سلامتی به‌شمار می‌رود.

در تبیین این یافته می‌توان بیان داشت که مدل ارتباطی بین نظارت والدین و کیفیت زندگی با اثر میانجی مشارکت ورزشی قابل توجیه نیست. یافته‌های این فرضیه حاکی از آن است که تنها اثر مستقیم بین نظارت والدین و کیفیت زندگی مورد تأیید است و حضور مشارکت ورزشی در این میان نمی‌تواند به‌عنوان یک عامل میانجی کامل و یا حتی جزئی قابل قبول باشد. بدیهی است رابطه‌ی نظارت والدین با بهبود کیفیت زندگی دانش‌آموزان و همچنین رابطه مشارکت ورزشی با بهبود کیفیت زندگی دانش‌آموزان مثبت و معنی‌دار است، ولی رابطه این سه عامل در یک مدل ارتباطی مورد تأیید قرار نگرفت.

پیشنهادات

- با توجه به یافته‌های تحقیق مبنی بر تأثیر مشارکت ورزشی بر بهبود کیفیت زندگی دانش‌آموزان در شرایط خاص پاندمی کرونا، پیشنهاد می‌شود متوالیان امر از جمله سیاست‌گذاران آموزش و پرورش کشور تأکید بیشتری بر هرچه بهتر برگزار شدن کلاس‌های تربیت بدنی در فضای مجازی و افزایش کیفیت آن داشته باشند و تصمیمات لازم را برای رفع موانع اتخاذ گردانند.
- برگزاری کلاس‌های دانش‌افزایی و ضمن خدمت برای معلمان تربیت بدنی و مربیان در زمینه تمرینات در خانه و آموزش از راه دور.
- فراهم کردن امکانات و زیرساخت‌های لازم برای دانش‌آموزان کم بضاعت در زمینه تهیه تجهیزات و وسایل مورد نیاز جهت انجام فعالیت‌های ورزشی در خانه.
- هر کدام از مؤلفه‌های عوامل نظارت والدین و مشارکت ورزشی، می‌توانند موضوعی برای پژوهش‌های بیشتر در آینده باشند.
- پیشنهاد می‌شود به جز عامل نظارت والدین، سایر عوامل تأثیرگذار بر مشارکت ورزشی و کیفیت زندگی دانش‌آموزان مورد بررسی و تحلیل قرار گیرد.
- با توجه به اینکه پژوهش حاضر به بررسی نقش نظارت والدین با اثر میانجی مشارکت ورزشی بر کیفیت زندگی در نوجوانان پسر پرداخته است؛ پیشنهاد می‌شود تأثیر این عوامل بر کیفیت زندگی سایر اقشار جامعه از جمله کودکان، نوجوانان دختر، جوانان و دانشجویان، بانوان و سالمندان مورد بررسی قرار گیرد تا بتوان آن را به طیف گسترده‌تری از جامعه تعمیم داد.

تشکر و قدردانی

شایسته است از مسئولان مربوطه آموزش و پرورش شهرستان مبارکه، مدیران مدارس، کلیه دبیران محترم شاغل در این مدارس، دانش‌آموزان و اولیای محترمشان تشکر و قدردانی به عمل آوریم. همچنین از کلیه افرادی که در فرآیند پژوهش چراغ راه ما در حصول به نتیجه بودند.

منابع

- آفتاب، رویا؛ شمس، امیر (۱۳۹۹). ارتباط خودشناسی انسجامی و تاب‌آوری با اضطراب ابتلا به کووید-۱۹: نقش واسطه‌ای عدم تحمل ابهام، نگرانی و فعالیت بدنی. *مطالعات روانشناسی ورزشی*، ۹(۳۲)، ص ۲۰۱-۲۲۶. <https://doi.org/10.22089/spsyj.2020.9010.1975>
- باقری، فرزین؛ تاج‌بخش، خزر؛ ابوالقاسمی، عباس (۱۳۹۹). مقایسه اضطراب کووید-۱۹، سبک‌های مقابله‌ای و اضطراب سلامت در دانشجویان ورزشکار و غیر ورزشکار. *مطالعات روانشناسی ورزشی*، ۳۲(۹)، ص ۲۸۸-۳۰۶. <https://doi.org/10.22089/spsyj.2020.9377.2027>
- بای، ناصر؛ اصفهانی‌نیا، اکرم (۱۳۹۸). مدل‌یابی اثر حمایت اجتماعی والدین، شایستگی ادراک‌شده و جو مدرسه بر لذت از شرکت در فعالیت‌های دانش‌آموزان دختر. *پژوهش در ورزش تربیتی*، ۷(۱۶)، ص ۳۰۷-۳۲۶. <https://doi.org/10.22089/res.2018.0783.1448>
- تقوی تکبار، سید امیر (۱۳۸۵). *بررسی وضعیت اجتماعی-اقتصادی و انگیزه‌های شرکت‌کنندگان در ورزش همگانی*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان.
- سند راهبرد توسعه نظام جامع تربیت بدنی و ورزش (۱۳۸۱). مرور اول، کد گزارش: ۰۱-۵۲۵۰۲۲-۰۱. شرکت راد سامانه (سهامی خاص).
- صارم‌پور، مریم؛ غباری بناب، باقر؛ باقری، فریبرز (۱۳۹۹). پیش‌بینی کیفیت زندگی از طریق مؤلفه‌های دلبستگی به والدین با واسطه‌گری شفقت به خود در دختران تحت مراقبت در مراکز نگهداری. *روانشناسی اجتماعی*، ۵(۲۱)، ص ۱۳۳-۱۳۹. https://psychology.ahvaz.iau.ir/article_677098.html
- کرمی، پریسا (۱۳۹۹). اهمیت فعالیت ورزشی و استفاده از ماسک بر سیستم ایمنی بدن در دوره پاندمی ویروس کرونا. *مجله علوم پزشکی رازی*، ۲۷(۱۱)، ص ۱۰۰-۱۰۷. <http://rjms.iums.ac.ir/article-1-6630-fa.html>
- کشتی‌دار، محمد؛ شجاع، کیانوش؛ روحی بهلولی احمدی، ثریا؛ فاطمی‌زاده، سیده فاطمه (۱۳۹۷). شناسایی الگوی ذهنی خبرگان در خصوص کاهش گرایش دانش‌آموزان به فعالیت بدنی در مدرسه (با استفاده از روش‌شناسی کیو). *پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی*، ۷(۱)، ص ۱۱-۲۲.
- مختاری، رباب (۱۳۸۶). *مقایسه کیفیت زندگی افراد شرکت‌کننده و غیر شرکت‌کننده در ورزش‌های همگانی*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شمال.
- منوچهری‌نژاد، محسن؛ همتی‌نژاد، مهرعلی؛ رحمتی، محمدهدی (۱۳۹۴). رابطه سرمایه اجتماعی خانواده و مشارکت ورزشی دانش‌آموزان نوجوان. *مدیریت ورزشی (حرکت)*، ۷(۳)، ص ۴۵۷-۴۷۰. <https://doi.org/10.22059/jsm.2015.05367>
- نیازی، سید محمد (۱۳۸۶). *مقایسه سلامت افراد شرکت‌کننده در ورزش همگانی با افراد غیرفعال*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه گیلان.
- یوسفی، بهرام؛ عظیمی‌راد، جواد؛ ملکیان، علی (۱۳۹۳). ارتباط شیوه‌های فرزندپروری والدین با مشارکت ورزشی دانش‌آموزان دختر. *مطالعات روانشناسی ورزشی*، ۳(۹)، ص ۶۶-۵۵.

- Blaik Hourani, R., Stringer, P. & Baker, F. (۲۰۱۲). Constraints and Subsequent Limitations to Parental Involvement in Primary Schools in Abu zabi: Stakeholders' Perspectives. *School Community Journal*, ۲۲(۲), p. ۱۳۱-۱۶۰.
- Bowlby, J. (۱۹۶۹). *Attachment and loss*. Vol. ۱. New York: Basic Books.
- Bridges L.J. (۲۰۰۳). Trust, attachment, and relatedness. In Bornstein MH, Davidson L, editors. *Well-being: Positive development across the life course*. Mahwah, NJ: *Lawrence Erlbaum Associates*, ۲۸(۶), p. ۱۷۷-۸۹. <https://doi.org/10.4324/9781410607171>
- Chin, W.W. (۱۹۹۸). The partial least squares approach to structural equation modeling. *Modern methods for business research*, ۲۹(۲), p. ۲۹۵-۳۳.
- Cleland, V. & et al. (۲۰۰۵). Parental exercise is associated with Australian children's extracurricular sports participation and cardiorespiratory fitness: A cross-sectional study. *Int J Behav Nutr Phys Act*, ۲(۳). <https://doi.org/10.1186/1479-5868-2-3>
- Cohen, J.E. (۱۹۸۸). *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Diaz, R., Miller, E.K., Kraus, E. & Fredericson, M. (۲۰۱۹). Impact of adaptive sports participation on quality of life. *Sports medicine and arthroscopy review*, ۲۷(۲), p. ۷۳-۸۲. <https://doi.org/10.1097/JSA.000000000000242>
- Erikson, E.H. (۱۹۶۳). *Childhood and society*. New York: W.W. Norton & Company.
- Fornel, C. & Lacker, D. (۱۹۸۱). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error: Algebra and statistic. *Journal of Marketing Research*, ۲۸, p. ۳۹-۵۰.
- Henseler, J., Ringle, C.M. & Sinkovics, R.R. (۲۰۰۹). *The use of partial least squares path modeling in international marketing*. In: New challenges to international marketing. Emerald Group Publishing Limited. [https://doi.org/10.1108/S1474-7979\(2009\)000020014](https://doi.org/10.1108/S1474-7979(2009)000020014)
- Herbert, C., Gilg, V., Sander, M., Kobel, S., Jerg, A. & Steinacker, J.M. (۲۰۲۰). Preventing Mental Health, Well-Being and Physical Activity during the Corona Pandemic--Recommendations from Psychology and Sports Medicine. *German Journal of Sports Medicine/Deutsche Zeitschrift fur Sportmedizin*, ۷۱(۱۰).
- Jago, R., Fox, R.K., Page, S.A., Brockman, B. & Tompson, L.J. (۲۰۱۰). Parent and child physical activity and sedentary time: Do active parents foster active children. *BMC Public Health*, ۱۰(۱۹۴). <https://bmcpublihealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/1471-2458-10-194>
- Magner, N., Welker, R.B. & Campbell, T.L. (۱۹۹۶). Testing a model of cognitive budgetary participation -processes in a latent variable structural equations framework. *Accounting and Business Research*, ۲۷(۱), p. ۴۱-۵۰. <https://doi.org/10.1080/00014788.1996.972953>
- Moeijes, J., Van Busschbach, J.T., Bosscher, R.J. & Twisk, J.W. (۲۰۱۹). Sports participation and health-related quality of life: a longitudinal observational study in children. *Quality of life research*, ۲۸(۹), p. ۲۴۵۳-۲۴۶۹. <https://doi.org/10.1007/s11136-019-02219-4>
- Nieman, D.C. & Wentz, L.M. (۲۰۱۹). The compelling link between physical activity and the body's defence system. *J Sport Health Sci*, ۸(۳), p. ۲۰۱-۱۷. <https://doi.org/10.1016/j.jshs.2018.09.009>
- Qurban, H., Wang, J., Siddique, H., Morris, T. & Qiao, Z. (۲۰۱۹). The mediating role of parental support: The relation between sports participation, self-esteem, and motivation for sports among chinese students. *Current Psychology*, ۳۸(۲), p. ۳۰۸-۳۱۹. <https://doi.org/10.1007/s12144-018-0016-3>
- Rotenberg, K.J. (۲۰۱۰). *The conceptualization of interpersonal trust: A basis, domain, and target framework*. In: Rotenberg KJ, (Ed.), *Interpersonal trust during childhood and adolescence*. New York: Cambridge University Press, p. ۸-۲۸.

- Smit, F., Driessen, G., Sluiter, R. & Slegers, P. (۲۰۰۷). Types of parents and school strategies aimed at the creation of effective partnerships. *International Journal about Parents in Education*, ۱(۰), p.۴۵-۵۲.
- The Royal Australian College of General Practitioners. (۲۰۱۸). *Guidelines for preventive activities in general practice*.^۹th. East Melbourne, Vic: RACGP.
- Ying, L., Ma, F., Huang, H., Guo, X., Chen, C. & Xu, F. (۲۰۱۵) Parental Monitoring, Parent-Adolescent Communication, and Adolescents' Trust in Their Parents in China. *PLoS ONE*, ۱۰(۸): e۰۱۳۴۷۳۰. <https://doi.org/۱۰.۱۳۷۱/journal.pone.۰۱۳۴۷۳۰>
- Yun, Y.H., Sim, J.A., Jung, J.Y., Noh, D.Y., Lee, E.S., Kim, Y.W. & Lee, S.N. (۲۰۱۴). leadership, health behaviors, and posttraumatic growth with the association of self-health-related quality of life in patients with cancer. *Psychoncology*, ۲۳(۱۲), p. ۱۴۲۳-۱۴۳۰. <https://doi.org/۱۰.۱۰۰۲/pon.۳۵۸۲>